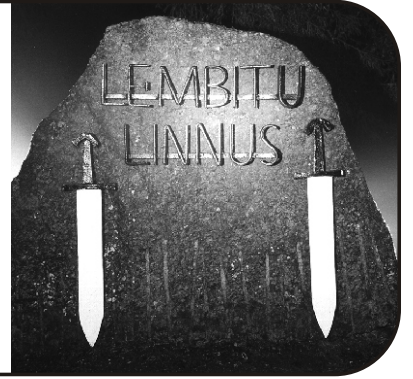

Suure-Jaani linna,
Suure-Jaani valla
ja
Olustvere valla
ajaleht

Nr. 3 (36)
Märts 2003

LEOLE

MÄRTS Anno Domini 2003

Siin ta siis ongi - märts. Esimese kevadelõhna kuu. Varsti ta tuleb.

Kevadlõhnadele lisaks on märts vastakaid emotsioone esile kutsuvate tähtpäevade kuu: on emakeelepäev ja leinapäev, on vastla- ja paastumaarjapäev, on kevade "ametlik" algus ja üleminek suvisele ajale. Suure-Jaani kandis on sellel kuul sündinud kaks suurkuju-kunstnikku: Johann Köler ja Paul Kondas.

Vastlapäeva kommetest vast tuntuimad on seajalgade söömine, vurride tegemine ja liu laskmine, et linad pikad kasvaksid. Viljandi kandis räägiti, et vastlapäeval ei tohi tööd teha - õnnetus tuleb majja. Kolga-Jaanis oli komme, et vastlaõhtul lõikasid tüdrukud juukseid ja läksid nendega metsa. Mets pidi kõrgete puudega olema, siis kasvavat tüdrukute juuksed ilusad pikad. Aga Suure-Jaanis võis sel päeval ka oma tulevast pruuti või peigmeest näha: tuli vaid õhtul seajala kondid villase koti sisse panna, selga võtta ja üksinda, teiste teadmata, toa peale viia.

Paastumaarjapäeval sai Suure-Jaani naisterahvas selle eest seista, et võõnn hea oleks. Selleks tuli valge rätik ja põll ette panna. Kolga-Jaani mehed aga said sel päeval kalasaagi eest hoolitseda: tuli sel päeval kalapüügi-riistu liigutada või västraga heinakuhja või mõne muu suurema asja sisse lüüa. Paastumaarjapäev oli veel selleks piiriks, pärast mida enam õhtuti toas tuld ei tohtinud üles võtta. Kui õhtuti veel lampi põletada, tulla halb rukkia aasta. Ja kui ei taha, et kanad liiga palju rehitsevad, siis ei tohi maarjapäeval põrandaid pühkida.

Kaunist kevadet kõigile!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Naisteklubi "Mari"

alustab viiendat hooaega. Juba paar aastat enne "Mariks" nimetamist kohtusid naised korra kuus: toimusid loengud psühholoogiast, tervishoiust, hingehoiust ja muust.

Nõukogude ajal polnud kahjuks sedalaadi seltsitegevus soositud, seltsid likvideeriti, seltsimaja nimetati ümber kultuurimajaks. Kultuurimaja alluvuses alustasid tööd ringid, mille tegevus muutus tunduvalt pealiskaudsemaks. Naised kohtusid käsitööringis, kodukultuuriringis, ... Seal õpiti küll üht-teist uut, aga sootuks teises vaimus.

Ajaloo on teada, et Suure-Jaani Naisselts loodi Eesti iseseisvusaja algupoolel. See oli suuremaid ja aktiivsemaid naisseltsi ümbruskonnas. Kahjuks pole teada täpset asutamisaastat, kuid ilmselt toimus tegevus samuti, et esmalt kohtuti üritustel ning seejärel otsustati alles selts luua.

Selts korraldas kõne- ja vaidlusõhtuid, mitmesuguseid kursusi enesetäiendamiseks. Seltsi esinaine oli V. Kaasik, juhatuses töötasid pr. Lepik, pr. Jürisson, prl. Rebane, prl. Kulbas.

Olustvere maksumaksjate TOP 10

Eesti Vabariigi 85. sünnipäeva eelõhtul, 23. veebruaril olid Olustvere lossi väiksesse kaminasaali pidulikule vastuvõtule kutsutud Olustvere valla kümme parimat maksumaksjat. Pingerida koostati Maksuamet 2002. aasta andmete põhjal. Olustvere vallavanemal Are Aual ja volikogu esimehel Arnold Pastakul oli sellise ettevõtmise idee juba varem mees mõlkinud, kuid siiani ei avaldanud Maksuamet

Lisaks Naisse ltsile, oli veel Perenaisteselts, millest on säilinud foto, kuid muud andmed puuduvad.

Jüri Kuum kirjutab raamatus "Lembitu vaim":

"Tartu Naisselts, mis asutati 1907. aastal **Suure-Jaanist pärineva Marie Reimani** (1878-1963) aktiivsel tegevusel, on esimene eesti naiste koondis, millega Tartut peetakse Eesti naisliikumise hälliks. Ta edendas eesti rahvuslikku ideoloogiat, kodukultuuri, käsitööd jm."

Kas ei puuduta see kaudselt meidki? Vähemalt meie klubi nimi "Mari" on küll igati põhjendatud. Võib-olla peaks lisama veel "e"?

Siinkohal on hea võimalus küsida, kas kellelgi lugejaist on mingeid andmeid tolaegse Suure-Jaani Naisseltsi tegevuse kohta? Või meenub midagi mõne nimega seoses? Mis ametid need aktiivsed naised pidasid, mis on nende eesnimed jne. Palun kõigest kindlasti *maridele* teada anda!

Tõepoolest on ajaloo väga palju õppida.

Kui hoogsalt hakkasid eestlased ärkamisajal erinevaid seltsi looma. Suure-Jaani oli sel alal üks aktiivsemaid. Aktiivne seltsielu aitas kaasa Lembitu vaimu ja ideoloogia levikule, eestluse mõtte selgita-

selleks vajaminevaid andmeid.

Kõige rohkem üksikisiku tulumaksu oli Olustvere vallale laekunud Hillar Aarelaidilt, temale järgnesid: Aare Ansmitt, Siiri Laisaar, Talis Kink, Ahti Akel, Viljar Laan, Marek Vridolin, Mati Tõnisson, Erki Tarto ja Kersti Kulla. Kõik tunnustuse pälvinud said sooja käepigistuse saatel klaasi alla raamitud tänukirja ja keraamilise kogumispõrsa, kus seamegi sees. Arnold Pastak tänas noori, kes on läinud mujale raha teenima, kuid on endiselt Olustvere valla kodanikena kirjast ja annavad laekuva üksikisiku tulumaksu näol koduvalla arengusse oma kaaluka panuse. Veinipokaalide kõlina saatel lasti hea maitsta lossi kokkade poolt valmistatud hõrgutistel, mis ilmselt ei oleks külmaks jätnud isegi tõelisi gurmaane.

Hämmastav oli tõdeda, et vaid mõned nimetatud inimestest töötavad Viljandimaal. Enamus neist elab-töötab Tallinnas. Samas üllatas kohalike *rahajõmmide* puudumine pingereast. Võib-olla mõne jaoks ülekohtuselt, kuid paratamatult asus peas keerlema ütlus: "Ega ausa tööga rikkaks ei saa ...". Are Aua lausutus sõnad: "Sellise TOP 10-ne põhiiva ongi selles, et ehk hakkavad suured rahamehed ka ükskord maksusid maksuma", kinnitasid minu mõttekäigu õigsust.

Jaanus Siim

misele, samas isegi majanduselu korraldamisele. Lembitu vaim väljendus tugeva aatelisuse ja rahvusliku meelsusena kultuurielus, kunstis.

Tänu tugevale ühistegevusele oli vabaharidus Suure-Jaanis eriti kõrgel järjel. Ega asjata pole Suure-Jaanit omal ajal rahvariigi pealinnaks kutsutud.

Taas oleme dukorras, kus on tarvis ärgata. Nõukogude aeg lubas meile piisavalt kaua "meeldivat äraolemist"- polnudki tarvis ise mõelda. Läbi meelelahutusliku tegevuse oli eriti kaval inimeste "ajusid loputada" priid laulupeole sõidud, praktiliselt tasuta teatri-, kontserdi-, kinopiletid jne. Nüüd peaksime juba teadma, et "tasuta lõunaid" pole olemas...

Õnneks on see aeg ammu möödas, kuid meie pole päriselt veel unest ärkanud! Ärkame siis! Mõttele, mida Sina saad ja oskad teha! Ütle välja oma arvamusi, see ei pea olema sama, mis teisel, sest Sina oled ju Sina. Ära oota, et teine teeb, ütleb, korraldab, vastutab. Erinevad arvamused on vajalikud, sest need panevadki asjade üle sügavamalt järele mõtlema. Tule, osale, tee ettepanekuid, vastuta!

Eda Saaremets
"Mari" perenaine

Artur Kapp 125

27. veebruari õhtul tähistati Suure-Jaanis Rahvusvahelise Artur Kapp'i Ühingu eestvõtmisel helilooja 125. sünniaastapäeva. Kohvikusse "Arturi Juures" oli kogunenud päris palju muusikahuvilisi ja hulganisti neidki, kel meistrist isiklikke mälestusi.

Oma kokkupuudetest värvika isiksusega rääkis muusikateadlane Johannes Jürisson. Lausa anekdotidena tunduvatest juhtumistest pajatasid Helgi Karolin, Virve Reiman, Ludmilla Reimaa ja Uno Jürisson. Johannes Jürisson märkis, et Eestis ei saa ükski väikelinn Suure-Jaani muusikatradsioonide vastu. Nagu selle väite kinnituseks improviseeris klaveril noor pianist Mait Jüriado, kes alustas oma haridusteed Suure-Jaani Gümnaasiumis, nüüd õpib aga Tartus Heino Elleri nimelises Muusikakoolis kompositsiooni. Ettekandele tuli kaks Mait Jüriado poolt Uno Sikemäe sõnadele kirjutatud laulu: "Tagasi koju" ja "Tere, Suure-Jaani". Laulis Riina Mankin. Kõlas ka Artur Kapi muusika.

Sel aastal tähistatakse veel Joosep Kapi 170., Eugen Kapi 95. ja Villem Kapi 90. sünniaastapäeva.

FOTO: Jaanus Siim

SPORDIÜUDISED

Väikelinnad Sindis

15. veebruaril toimusid vabariigi väikelinnade talvemängud. Suure-Jaani linna võttis osa kabevõistlustest. Jõuti finaali, kus saavutati 6. koht. 1. laual saavutas hea tulemuse (6 punkti 9-st) Hugo Hommik, alistades ka mitmekordse Eesti meistri Arvo Risti. Tulemuseks kolmas koht oma laual.

Osalesid veel Ants Valdmann, Hillar Kuhi ja Eha Sepp.

Lehola Lembitu mängud

Selle aasta Lehola Lembitu mängud algasid 8. veebruaril jääraja võistlusega Suure-Jaani järvel. Võistkondlikult võitis ülekaalukalt Suure-Jaani linna võistkond (19 punkti). Järgnesid Olustvere vald (13 punkti), Vastemõisa vald (11 punkti) ja Suure-Jaani vald (7 punkti).

Individaalarvestuses tulid meistriteks:

Naistest	Aili Adamson
Mehed (autod kuni 21 mootoriga)	Uno Vares
Mehed (autod üle 21 mootoriga)	Arvi Lohu
Mehed (nelja ratta veoga autod)	Heiki Hiiemäe
Omavalitsusjuhtidest	Rein Valdmaa.

Matkasari 2003

Selle aasta matkasari sai alguse 19. jaanuaril, kui 11 matkajat alustas teekonda Vanaõuelt Kurgjale. Läbi tuisu ja tuule jõudsid kõik lõpppunkti, ka 10-aastane Lisan Tuuling Olustverest.

Järgmine matk toimub 23. märtsil algusega kell 11.00 marsruudil Vanaõue - Hüpassaare. Matkasari jätkub ka suvel:

- 3. matk - kanuumatk maikuus
- 4. matk - jalgrattamatk Vanaõue - Soomaa - Vanaõue juulikuus
- 5. matk - Vanaõue - Kodumetsa augustikuus
- 6. matk - Vanaõue spordiväljakutel koos matkasarja lõpetamisega ja toimub 6. septembril kell 11.00

Nende matkajate vahel, kes on osalenud vähemalt viiel korral, loositakse välja auhinnad.

Matkasari lõpeb puhkeõhtuga.

Hugo Hommik

Kodu ja koduvald korda

Kevad on peatselt ukse ees. Taas on aeg mõelda kevadiste põllutööde kõrval ka heakorratöödele.

Koduvalla heakord saab alguse meie kodudest, meist endist. Rõõm on tõdeda, et viimastel aastatel toimub kõikjal heakorraalane tegevus. Vähe on kodusid, kus heakorra nimel midagi ei ole tehtud. Olulist rolli selles on kandnud külade liikumine.

Alates 1997. aastast on Olustvere vald osalenud "Kodu kauniks" konkursil ja saavutanud selles märkimisväärsed tulemused. Aga alati jääb võimalus kõike paremini teha, edasi minna.

Täname Olustvere valla elanikke seni tehtu eest ja pane me südamele andma endist parim, et korrastada ka oma maaga piirnevad alad! Maavalduse korrashoid ei lõpe teie põllupiiriga. Jäävad üle niitmata- ja võsastunud kraavid ning teeäärred. Oluline on umbrohutõrje. Pangem siis oma õlg alla ja katsugem olla heaperemehelikud maa suhtes.

Heakorratööd nõuavad peamiselt head tahet ja kättevõtmist ning tihti piisab ainult kahest käest. Vallavalitsus on probleemide tekkimisel nõus teid abistama.

Oleme kindlad, et nähtud vaev tasub teile meeldiva kodu ümbruse ja kõigile meile heakorratatud koduvalla kaudu.

Soovime teile jätkuvat jõudu ja tahet edaspidiseks.

Olustvere Vallavalitsus

Ostame kasvatat metsa ja metsaga kinnistuid.
Pakkuda võib ka kaitsealuseid ja/või hüpoteebiga kinnistuid.
Telefon 052 67 907

Üks teise järel tõttavad me elust päevad,
kui vesi jões või väljal tuul nad tundmatusse
läevad.
Üks päev on läinud teine jõumata veel siia -
kas targad ilal nende pärast muret näevad!
Umar Hajjam

**Õnne
juubeliks!**

Töökaaslastel
Suure-Jaani Linnavalitsusest

REISIKIRI

Vabandame nende lugejate ees, kes on mitu kuud asjatult reisirakija "Kuidas ma Austraalias käisin" lubatud järge oodanud.

Kiirest aastalõpust on märkamatu saamas kevad, aga kahjuks ei ole reisirakija autor Marika Moorats leidnud võimalust kirjatööd jätkata.

Toimetus

Olustvere Vallavalitsuse kohtumised elanikega:

17. märts 2003 kell 17.00
Olustvere raamatukogus

19. märts 2003 kell 17.00
Täaksi raamatukogus

Teema: 2003. aasta eelarve

**Õnitleme
lapse sünni puhul!**

Kaile Kovalil ja Kaido Songil
sündis 22. detsembril 2002
tütar **RANELI** Sonk

Juta ja Raivo Roosil
sündis 22. detsembril 2002
tütar **KATI**

Heli Leemetil ja Aivar Piirakul
sündis 23. jaanuaril
poeg **RAIN** Piirak

Monika Milleril ja Alar Johansonil
sündis 29. jaanuaril
tütar **JANE** Johanson

Raili Rehemaal ja Aivar Vestil
sündis 13. veebruaril
poeg **KAIDO** Rehema

Anu Poolil ja Ervin Ländsil
sündis 15. veebruaril
poeg **AIVIS** Länds

† Mälestame

JOHANNES VALDMANN
12.04.1948 - 02.01.2003
HANS KASE
10.02.1912 - 09.02.2003
HELDUR REINARU
27.11.1937 - 18.02.2003

ÕNITLEME SÜNNIPÄEVALAPSI!

SUURE-JAANI LINN

SALME SAVI	05.03.1918	85
LAURA UUSSAAR	30.03.1918	85
ENDEL PEDANIK	07.03.1928	75
HELGI KOITLA	13.03.1928	75
LINDA LEPPIK	28.03.1928	75
HILJA OTS	18.03.1943	60
ILMAR POMMER	19.03.1948	55
JAAN VAHTRA	21.03.1948	55

SUURE-JAANI VALD

LEIDA NÖMMIK	24.03.1909	94
ALVINE FELDMANN	18.03.1910	93
LIISA KANGRO	14.03.1911	92
LINDA VENTSEL	17.03.1912	91
AUGUST SAAR	09.03.1912	91
MARTIN LOHU	15.03.1916	87
LEIDA OJA	11.03.1917	86
JUTA HINTS	31.03.1921	82
LINDA KAIS	28.03.1921	82
JOHANNA FELDMANN	18.03.1922	81
JUTA AULE	24.03.1923	80
LINDA SAARETS	12.03.1923	80
MARTA AKENPÄRG	27.03.1928	75
LINDA PÖLDES	18.03.1928	75
LEIDA KÄRNER	18.03.1928	75
ELLEN LIIVA	26.03.1933	70
KUNO MÄGI	27.03.1933	70
ENNO OJAMAA	11.03.1933	70
VIRGO ORAS	16.03.1938	65
JÜRI MÄNNIK	02.03.1938	65
JÜRI KÕRGE	27.03.1943	60
HILI SEPP	23.03.1948	55
PEEDU VOORMANSIK	08.03.1953	50
SERGEI VAAREND	06.03.1953	50

OLUSTVERE VALD

Hiljaks jäänud õnnesoov
REIN MÄNNIK 08.02.1953 50
Vabandame juubilari ees

AUGUST UNDER	06.03.1909	94
ADELE LOOGUS	02.03.1916	87
MARTA LAAN	12.03.1916	87
VOLDEMAR LUHT	19.03.1919	84
HELMİ GROMOVA	22.03.1919	84
LEIDA SIMONLATSER	01.03.1921	82
HELMİ TÕNISSON	15.03.1922	81
JUTA JUURAK	28.03.1928	75
INGRID KÕSTNER	28.03.1933	70
HELVE KÄÄR	06.03.1938	65
MAIE LABI	15.03.1938	65
JAAN KIVISILD	13.03.1943	60
ALEKSANDER LOMP	27.03.1943	60
ÜLO GRÜNBAUM	15.03.1948	55
VILMA NILOV	18.03.1948	55
ALEKSANDER OLBRI	28.03.1948	55
ALDO KASE	28.03.1953	50

FOTOGRAAF Jaanus Siim
teeb Suure-Jaanis, Kõleri tn 3
ateljefotosid

dokumentipildist perepildini.
Eelnev kokkulepe
telefonidel (043) 72 001 või 051 78 704

e-post: leole@vald.s-jaani.ee
http://www.suure-jaani.ee/leole
Reklaamkuulutuse hind:
ettevõtjal 150.- krooni,
erasisikul 15.- krooni.
Reklaami ootame kuni
1. kuupäevani.
Toimetusel on õigus artiklite
teksti redigeerida lühendada.

Toimetaja
Leili Kuusk 052 21 859
Lembitu pst 42, Suure-Jaani
tel (043) 71 145 (tööl)
leili@suure-jaani.ee
Toimetaja-abi fotograaf
Jaanus Siim
tel (043) 72 001, 051 78 704
jaanus@suure-jaani.ee

Kontaktisikud:
Suure-Jaani Linnavalitsus
Aili Adamson tel (043) 71 145
faks (043) 71 271
suure-jaani@suure-jaani.ee
Suure-Jaani Vallavalitsus
Märt Perve tel (043) 55 431
faks (043) 55 439
mart@vald.s-jaani.ee

Olustvere Vallavalitsus
Silvi Raudmets tel (043) 74 266
faks (043) 74 389
olustverev@alex.vil.ee
Suure-Jaani Gümnaasium
Reeda Sadam tel (043) 72 003,
052 02 343
faks (043) 72 050
reeda@sjg.edu.ee

Küljendus
Külliky Lohu
055 18 297
kiky@s-jaani.ee

Trükk
OÜ Vali Press
Pajusi mnt 22, Põltsamaa
tel (077) 52 491
vali@estpak.ee

LEOLE Kolme omavalitsuse infoleht
ilmub 1 kord kuus